

E. 2003/15277

K. 2003/15870

T. 2.10.2003

• **GEÇİCİ GÖREVLE GÖNDERİLENLERE YEVMİYE VERİLMESİ (6245 Sayılı Harcırah Kanununa Göre Geçici Görevle Gönderilenlere Yevmiye Verilebilmesi)**

• **EŞİTLİK İLKESİ (Fiilen Çalışmayan İşçiye Geçici Görevle Görevlendirilmesi Nedeniyle Hafta Tatili Çalıştırılan İşçilerle Aynı Konuma Sokulmasının Eşitlik İlkesine Aykırı Olması)**

• **YEVMİYE (Fiilen Çalışmayan İşçiye Geçici Görevle Görevlendirilmesi Nedeniyle Hafta Tatili Çalıştırılan İşçilerle Aynı Konuma Sokularak Yevmiye Verilmesinin Eşitlik İlkesine Aykırı Olması)**

6245/m.14

ÖZET : 6245 sayılı Harcırah Kanununun 14.maddesinde geçici görevle gönderilenlere yevmiye verileceği belirtilmektedir. Davalı kurumca asıl yevmiyesi dışında davacıya hergün için geçici görev yevmiyesi ödendiği anlaşılmaktadır. Yani davacı hafta tatili gününde dahil olmak üzere hergün için 2 yevmiye almaktadır. İlgili maddede de yer alan görevde geçtiği belgelenen sözlerinin mahkemece yanlış değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Davacının geçici görevle Ankara'da bulunduğu açıktır. Belgeleme kelimesi bu hususla ilgili olmayıp hafta tatilinde görevde olduğunun belge ile kanıtlanması halinde belirtilen günün çalışılmış gün gibi sayılacağı sözleşmede öngörülmektedir. Belirtilen günde fiilen çalışmayan işçiye geçici görevle görevlendirilmesi nedeniyle hafta tatili günü çalıştırılan işçilerle aynı konuma sokularak fazla yevmiye verilmesi eşitlik ilkesine de aykırıdır.

DAVA : Davacı, hafta tatili ücretinin ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı dava dilekçesinde, Toplu İş Sözleşmesinin Hafta Tatili başlıklı 65.maddesinin son paragrafında "...işçilerin görevli olduğu sürelerde yolda geçen hafta tatili günleri ile görevde geçtiği belgelenen hafta tatili günleri çalışılmış gün sayılır..." hükmü bulunmasına karşılık kendisine hafta tatili ücretlerinin ödenmediğini belirterek alacak talebinde bulunmuştur.

Davalı cevap dilekçesinde, davacının hafta tatilinde fiilen çalışmadığını savunmuştur. Mahkeme davacının istemini kabul etmiş olup, karar davalı tarafça temyiz edilmiştir.

Toplu İş Sözleşmesinin 66.maddesinde "... hafta tatili günlerinde çalışmayıp izin yapan işçilere hiçbir iş karşılığı olmaksızın bir yevmiye, hafta tatili günü çalıştırılıp da takip eden hafta içinde izin verilen işçilere çalıştırıldığı hafta tatili günü için 2 yevmiye, izin yaptığı gün içinde 1 yevmiye ödenir..." denilmektedir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden; davacının işletmede görevli iken geçici görevle Genel Müdürlükte çalıştırıldığı anlaşılmaktadır.

Davacının hafta tatilinde fiilen görev yapmadığı ancak, Toplu İş Sözleşmesinin hafta tatili başlıklı 65.maddesinin son fıkrasında belirtilen "...işçilerin görevli oldukları sürelerde yolda geçen hafta tatili günleri ile görevde geçtiği belgelenen hafta tatili günleri çalışılmış gibi sayılır..." hükmünden faydalanmak istediği anlaşılmaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanununun 14.maddesinde geçici görevle gönderilenlere yevmiye verileceği belirtilmektedir. Davalı kurumca asıl yevmiyesi dışında davacıya hergün için geçici görev yevmiyesi ödendiği anlaşılmaktadır. Yani davacı hafta tatili gününde dahil olmak üzere hergün için 2 yevmiye almaktadır. İlgili maddede de yer alan görevde geçtiği belgelenen sözlerinin mahkemece yanlış değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Davacının geçici görevle Ankara'da bulunduğu açıktır. Belgeleme kelimesi bu hususla ilgili olmayıp hafta tatilinde görevde olduğunun belge ile

kanıtlanması halinde belirtilen günün çalışılmış gün gibi sayılacağı sözleşmede öngörülmektedir. Belirtilen günde fiilen çalışmayan işçiye geçici görevle görevlendirilmesi nedeniyle hafta tatili günü çalıştırılan işçilerle aynı konuma sokularak fazla yevmiye verilmesi eşitlik ilkesine de aykırıdır. Mahkemenin toplu iş sözleşmesinin ilgili hükmüne yanlış anlam vererek davacı isteğinin kabulü hatalı olduğundan hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 2.10.2003 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY : Uyuşmazlık taraflar arasında akdedilen Toplu İş Sözleşmesinin hafta tatili ücretine ilişkin hükümlerinin yorum farklılığından kaynaklanmaktadır.

Toplu İş Sözleşmesinin m 65/son fıkrasında "...İşçilerin görevli olduğu sürelerde yolda geçen hafta tatili günleri ile görevde geçtiği belgelenen hafta tatili günleri çalışılmış gibi sayılır..." ifadesi bulunmaktadır. Bu fıkradan anlaşılacak sonuç şudur. Bir işçi geçici olarak coğrafi görev yeri dışında başka bir yere gönderildiğinde o süre zarfında geçen hafta tatili günleri çalışılmış sayılacaktır. Başka bir anlatımla coğrafi görev dışındaki görevlendirilmelerde hafta tatilinde dinlense çalışmasa dahi çalışılmış sayılacaktır.

Öte yandan TİS.m 66 nin sondan bir önceki fıkrasında "hafta tatili günlerinde çalışmayıp izin yapan işçilere hiçbir iş karşılığı olmaksızın bir yevmiye, hafta tatili günü çalıştırılıp da takip eden hafta içinde izin verilen işçilere çalıştırıldığı hafta tatili günü için 2 yevmiye izin yaptığı gün içinde 1 yevmiye ödenir" son fıkrada da "Takip eden hafta içinde izin yaptırılmayıp da çalıştırılan işçilere hafta tatili günü için üç yevmiye, izin verilmeyip de çalıştırıldığı gün için ise bir yevmiye ödenir" düzenlemesi bulunmaktadır.

Toplu iş sözleşmesinde bulunan bu hükümler tarafları bağlar. Söz konusu hükümler 1475 sayılı İş Kanununun 41.maddesi hükümlerine uygun (orada da çalışılmış sayılacak günler belirtilmiş) ancak daha üst haklar vermektedir. Bu da Toplu İş Sözleşmesi özerkliği ilkesinin doğal sonucudur. Yasaların üstünde hak verebilir ancak altında verilemez. TİS.de belirtilen haklar kabul edilebilir nitelikte olduğu için de sınırlanamaz.

Mahkemece TİS hükümleri dikkate alınmış ise de Kurumca ödenen günlük bir yevmiye indirilmemiştir. Başka bir anlatımla çalışılmayan ancak görevde geçen hafta tatilleri için ödenen bir yevmiye dışında iki yevmiye belirlenerek bu yolla karar oluşturulmalıdır.

Coğrafi alan dışındaki geçici görevlendirmelerde yasanın belirlediği ücret üstünde hak verilmesinin nedeni bu görevlendirme sonucu işçinin ailesinden ayrı bir yerde hafta tatilini geçirmesidir. Burada bir eşitsizlikten söz edilemez. Öte yandan harcırah konusu hüküm kapsamında bulunmamaktadır.

İsteğin kısmen kabulü gerekirken tamamına hükmolunması nedeniyle yerel mahkeme kararının bozulması düşüncesiyle çoğunluğun red kararına katılamıyorum.

Üye

M.Kılıçoğlu